

віртуального мистецтва (VR/AR технології) і глобальної мистецької колаборації. Слід також врахувати стрімке удосконалення штучного інтелекту і необхідність грамотного володіння його можливостями. Адже за висновками науковців, «найбільш радикальні зміни у методиці музичної освіти на різних рівнях очікують від впровадження програм із використанням штучного інтелекту» [1, с. 9].

І все ж опанування цифровими технологіями ніколи не замінить традиційні художні цінності та усталені методики оволодіння музичним мистецтвом. Тому нову якість професійної підготовки педагога-музиканта буде створювати поєднання традицій та інновацій. Лише такий синтез здатний формувати творчу, конкурентоспроможну особистість епохи діджиталізації.

Література:

1. Кишакевич Б., Кишакевич С., Стець Г. Сучасні тенденції цифровізації музичної освіти. *Академічні візії*. 2024. Вип. 27. С. 1–10. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/888>
2. Растрігіна А. М. Інтеграція цифрових технологій у мистецький освітній простір ВНЗ. *Наукові записки. Серія «Педагогічні науки»*. 2018. Вип. 163. С. 32–39.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-500-9-74>

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ІНДУСТРІЇ ПОПУЛЯРНОЇ МУЗИКИ: ВИКОНАВСЬКА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ «ОЙ У ЛУЗІ ЧЕРВОНА КАЛИНА» С. ЧЕРНЕЦЬКОГО

Щербіна І. В.

*кандидат мистецтвознавства, доцент, Ph.D.,
доцент кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна*

Удосконалення процесу підготовки викладача мистецьких дисциплін у ВНЗ відповідно тенденціям розвитку художньо-естетичних цінностей та творчої діяльності в галузях культури і мистецтва, завжди було і залишається актуальним. Підвищення фахової компетентності педагога музичної освіти, зокрема в модусі вивчення етнокультурної спадщини, сучасної музики та нових парадигм жанрової диверсифікації сьогодення – є одним з факторів його професійного зростання щодо удосконалення процесу виховання молоді відповідно сучасним

тенденціям розвитку світової та вітчизняної культури художньої творчості.

Нині учнівська і студентська молодь знаходиться у безмежному полікультурному інформаційному полі, серед яких, переважна чисельність – рекламно-комерційні музичні вироби сумнівної цінності. Тому природньо, що недостатня компетентність керівників музичних колективів і вчителів музики в сучасних тенденціях: збереження етнокультурного спадку засобами синтезу традиції та інновації; злиття академічної та популярної культури; розвитку виконавського мистецтва та інтерпретації художніх творів (HIP, традиційне, креативне, експериментальне) – гальмує процес художньо-естетичного виховання і підвищення загальної культури молодого покоління в модусі: зниження інтересу до академічного вивчення світової скарбниці музичного мистецтва; сприяння наслідуванню, так званої «кіч»-виконавської творчої самореалізації.

Наслідком путінського «V-, Z-рашизму», спрямованого на фізичне знищення українського народу – є активізація духовно-генетичного відродження етно-традиційних складових на рівні підсвідомого семантичного усвідомлення:

– стародавнього заклику українських козаків «Гей будьмо», як нащадків і берегині сакральності мови санскриту (संस्कृतम्), в модусі самоідентичності: «Слава Україні», «Героям Слава», «Все буде Україна», «Суверена Україна» (युकेन इति, де «यु» – «Ю» або «य» – «у» від скороченого «यात्रा») – «тур у значеннях: ім'я особи, назва укріпленого поселення або річки, різновид надзвичайно сильного бика або козла», а «क्रेन» – «журавель, пристрій, система/будова механізму/громади/держави...», «क्रे» – «край», «न» – «н», «на», इति – так далеко; хінді: युकेन – Україна, यात्रा – подорож»; семантика назви за санскритом – потужна держава мандрів...) [1, с. 14-28, 34, 269, 293, 595-600; 2, с. 2-5, 8-14, 28-38, 269];

– прояву «Духу нації» в контексті універсально-зрозумілого оприлюднення принципів свободи та волі, зокрема засобами художньо-творчої діяльності в сферах культури, мистецтва і просвіти. Масові професійні та аматорські флешмоби, чисельні виконавські інтерпретації української народної та авторської музики як Гімн Січових стрільців «Ой у лузі червона калина» С. Чернецького (1914) – є феноменом прояву: самовідданості та компетентності українців захистити незалежність і безпеку країни [3-5]; світова підтримка українського народу в його героїчній боротьбі проти військового терору росіян та звільнення окупованих територій від «путінського режиму» [6-7] ...

Наприклад: на гуманітарну підтримку України, учасники легендарного британського рок-гурту «Pink Floyd» у творчій співпраці з лідером українського гурту «Бумокс» А. Хливнока, презентували кліп «Hey Hey Rise Up» («Гей, гей, вставай») [8] у традиційному

виконавському напрямку музичного руху «World music», а саме в модусі поєднання та модифікації органічного синтезу кількох протилежних жанрів, стилів і традиційних культур виконавства:

- вступ ґрунтується на НІР-відтворенні звуків війни, які є символом вторгнення держави-агресора і яскраво характеризують сутність російських миротворців через візуалізацію результатів «освобождения» російськомовного населення на території суверенної України;

- усереднена модель багатоголосного виконавського фольклоризму заспіву «Ой у лузі червона калина» а capello (обробка А. Авдієвським для мішаного складу Українського народного ансамблю пісні і танцю ім. Г. Верьовки з академічно-узагальненою народною манерою співу) – семантично пробуджує генетичну пам'ять трагічно-кровоного минулого та наголошує на актуальності оперативного єднання в модусі розв'язання проблем оборони України;

- солоспів «Ой у лузі червона калина» носія музичної культури ТеО і збройних сил України А. Хливнюка з рок-стилізованим інструментальним супроводом Pink Floyd (гітарист і мультиінструменталіст Д. Гілмор, барабанщик Н. Мейсон, бас-гітарист Г. Пратт, клавішник Н. Соні) – це художньо-творча реалізація суспільного протесту (рок-стиль) та єднання сил і волі (солоспів) в модусі: негативного ставлення щодо терористичного нав'язування «руського мира» громадянам багатонаціональної України; забезпечення умов щодо захисту, перемоги та відродженню універсальних цінностей світової спільноти відповідно сучасним реаліям небезпечного порушення/знищення територіальної цілісності, життєдіяльності та благополуччя Суверенної України.

Безперечно, музичний твір С. Чернецького «Ой у лузі червона калина» став світовим символом боротьби мирної демократичної країни проти російської агресії та звучить не лише традиційно та мовою оригіналу [9-10], а і має різнобарвне виконавсько-інтерпретаційне переосмислення семантики художнього образу гімну Січових стрільців в контексті безмежності багатомовно-артикуляційної вокальної [11] та інструментальної [12-13] репрезентації в модусі жанрово-стилістичної палітри музичного руху «World music» з елементами етно-традиційних особливостей регіональної культури виконавця [14-15]. При цьому слід зазначити, що саме популяризація етнічної музики народів України представниками вітчизняного музичного руху «World music» в світовій музичній індустрії [16], зокрема на щорічному міжнародному пісенному конкурсі «Євробачення» (переможці: 2004, Руслана, «Дикі танці», етно-рок; 2016, Джамала «1944», етно-джаз; 2022, Kalush Orchestra, «Стефанія», етно-реп) – нині сприяє хвилі розширення брами ознайомлення, визнання та цілеспрямованого вивчення української музичної культури в різних куточках світу, як своєрідної реакції світової спільноти на російське воєнне вторгнення в Україну.

феномен виконавського мистецтва в модусі художньо-естетичного виховання молоді, відповідно новим парадигмам сучасного музичного мистецтва і етнокультурної спадщини, засобами вивчення творчих здобутків провідних діячів сучасної міжкультурної комунікації в індустрії популярної музики – потребує комплексного культурологічного і музикологічного дослідження в контексті впровадження результатів у процес професійної підготовки музиканта, зокрема викладача мистецьких дисциплін загальноосвітніх і вищих навчальних закладів.

Література:

1. Наливайко С. І. Індоевропейські таємниці України. Київ : Просвіта, 2004. 441 с.
2. Наливайко С. Таємниці розкриває санскрит. Київ : Просвіта, 2000. 288 с.
3. Ой, у лузі червона калина/Oy, U Luzi Chervona Kalyna. YouTube: Tempostudio. Aerial video, 10.04.2022. URL: https://www.youtube.com/watch?v=rqu4aMK1jJo&list=RDrsodZcdcR8s&index=2&ab_channel=Tempostudio.Aerialvideo
4. Ой у лузі червона калина. YouTube: Національної академії Держприкордонслужби України, 08.05.2022. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=bqvQDoWNnJA>
5. Умань стрім. Впізнали пісню? TikTok: umanstream, 11.05.2022. URL : <https://www.facebook.com/umanstream/videos/966693630633411/>
6. Thousands of Estonians Sing “Oi u luzi chervona kalyna” to Support Ukraine. YouTube: Estonia Sings for Ukraine 23.05.2022. URL: https://www.youtube.com/watch?v=iWSMdxAxW3c&ab_channel=EstoniaSingsforUkraine
7. Ukrainian song «Oi u luzi chervona kalyna» | Opera singers at Žalgiris arena. YouTube: LNOBT 15.07.2022. URL: https://www.youtube.com/watch?v=6yVzaxANUxw&ab_channel=LNOBT
8. Pink Floyd – Hey Hey Rise Up (feat. Andriy Khlyvnyuk of Boombox). YouTube: Pink Floyd, 07.04.2022. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=saEpkcVi1d4>
9. Ой у лузі червона калина. Запис 1925 року (перший запис). Гімн Українських січових стрільців та УПА. YouTube: Українське Слово, 08.05.2022. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UFYSUtJ4gV0>
10. Хор імені Г. Верьовки – «Ой, у лузі червона калина». Концерт до 80-ти річчя НПМ Україна 2023 рік. YouTube: Veryovka, 01.02.2024. URL : https://www.youtube.com/watch?v=_2sGM44_0M&ab_channel=Veryovka
11. Oy U Luzi Chervona Kalyna – Europe Remix Ой, у лузі червона калина MARLAINE марлен Європа ремікс. YouTube: Marlaine Maas, 29.03.2022. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Wv5qYSt_BL4

12. Гімн січових стрільців «Червона калина» щодня грають дзвони Михайлівського собору. YouTube: Факти ICTV, 03.05.2022. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tmZdBTVOJVk>
13. «Ой, у лузі червона калина...». YouTube: QAYNARINFO, 21.04.2022. URL: https://www.youtube.com/watch?v=4fhYmowYI3g&ab_channel=QAYNAR%C4%B0NFO
14. «Ой, у лузі» грузинською. Це неймовірно! YouTube: 5 канал, 29.03.2022. URL: https://www.youtube.com/watch?v=IYVpoarCRT8&ab_channel=5%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB
15. Support for Ukraine – Georgian performance | ой у лузі червона калина | Oy u luzi chervona kalyna. YouTube: SEED Georgia 27.12.2022. URL: https://www.youtube.com/watch?v=SLD_2iY7lCI&ab_channel=SEEDGeorgia
16. Щербіна І. Українське «етно» в контексті світового музичного руху «world music» Молодь, освіта, наука та мистецтво = Youth, education, science and art: матер. міжнар. науково-практичний конф. (25–26 листопада 2021). Умань: Візаві, 2021. С. 147-151.